

Ленин

ҚН(Б)П СОЛТУСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ ЖӘНЕ ҚН(Б)П ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 207 (8667)

1945 жылғы 20 октябрь Сенбі

Шығуына 27-жыл
Жою саны 20 тыйым

Халыққа қызмет ету--совет мемлекеті қызметкерлерінің ардақты борышы

Советтік социалистік демократия Отан соғысы жылдарында өзінің орасан зор артықшылығын ерекше айқын көрсетті. Мемлекетіміздің қызметкерлері--совет және партия ұйымдарының басшылары, әскери және шаруашылық қайраткерлері өздерін халықтың адал қызметшісі, оның тұрмыс мүдделері үшін қажымас күресті етіп көрсетті. Халықтың өзі қызметке жоғарылатып, халық бұхарасының орта сынан шыққан, Ленин--Сталин партиясы тәрбиелеген олар біздің жеңісімізді қамтамасыз еткен миллиондардың ұлы еңбегін ұйымдастырушылардың айбынды тобы болды.

Совет мемлекеті мекемесінің қызметкері халыққа борышты, олар большевиктер партиясы совет адамдарын тәрбиелеген жұмыстың ерекше әдісін өз бойына жыйған адамдар.

Совет адамдары большевизмнің даңқты дәстүрлерінен, кемелгер Лениннің мәңгі өсиеттерінен, Сталин жолдастың нұсқауларынан өз халқына лайықты қызмет ете білуге күш-қуат алып отырады.

Осындай большевиктік дәстүрлердің бірі: табысқа мастанбау, үздіксіз алға басу болып саналады. «Совет адамдары қол жеткен табыспен тынуға, өз табыстарына мастануға тиіс емес»,--деп атап көрсетті Сталин жолдас. Қызыл Армия өзінің шабуылын қауырт күшейтіп, совет жерінің шебінен жауды өкшелей қуып бара жатқан кезде.--Егер біздің аразыда төкпейісушілік болса, жеңістен айрылып қалуға болады. Күрессіз және қажырлы жұмыс істемейінше жеңіске жетуге болмайды. Оған ұрыспен қол жетеді».

Ұрыста соғыс тарихында болып көрмеген жеңіске жетіп, большевиктер пар-

тия аяқтап шығуға тиіс. Совет азаматының сөзі мен ісінде айырма болмайды!

Жұмысымыздың қандай учаскесінде болсын, шаруашылықтың қандай саласында болсын біз қазіргі уақытта соғыс салдарынан болған белгілі бір қиыншылыққа кездесеміз. Бұл қиыншылықтарға жол бермеу, бұларға бейімделмей, оларды жеңе білу міне әрбір совет қызметкерінен осы талап етіледі. Егер шаруашылық басшыларының бірі өндірісті келешекте де өркендету ісіндегі бір орыннан тапжылмаушылықты, осы кәсіп орынындағы техника мен өндіріс мәдениетінің төмен дәрежеде болуын, өнім сапасының қанағаттанғысыз болуын қиыншылықтан деп дәлелдеуге сүйенетін болса,--ол большевик басшы емес, қолынан ештеңе келмейтін басшы болып шығады.

Большевизмнің дәстүрі былайынша қарағанда аз іс болып көрінетін әрбір кішкене істі мемлекеттік маңызы бар зор іс деп білуге үйретеді. Социалистік совет мемлекетінде кішкене, маңызсыз іс жоқ! Масақ теру арқылы колхоздар аз болса да, қосымша бірталай астық жыйып алады. Аудан, облыс, өлке көлемінде астық ысырабына қарсы жақсы ұйымдастырылған күрес мемлекетімізге мыңдаған тонна астық береді. Кәсіп орындарында, мекемелерде, үйлерде бірнеше киловатт-сағат электр қуаты шығын болса, ол біздің бүкіл шаруашылығымызға зиян келтіреді, еліміздің энергетика қорын кемітеді.

Совет қызметкері кемшіліктерге төзбейді. Өзара сын--басшылық жасаудың большевиктік әдісі, партиямыздың қуатты құралы. Адамның бет-жүзіне қарамай өзара сынды мейлінше күшейту, оған құлақ қойып, қолдап отыру, бұдан большевик-

ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы жөніндегі Орталық сайлау комиссиясына кандидаттар ұсыну

Ф. П. Головатый--орталық сайлау комиссиясына кандидат

САРАТОВ, 18 октябрь. (ТАСС) 17 октябрьде Саратов облысының Ново-Покров ауданындағы «Стахановец» ауыл шаруашылық артелиінде колхозшылардың жиылысы болды. Мереке күніндегідей әшекейленген мектепке Степаново селосының азаматтары, Табунов селендік советінің шаруалары, аудандық қоғам ұйымдарының өкілдері жыйылды.

ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы және колхозшылардың сайлау науқанына қатысуы жөнінде Ново-Покров аудандық совет аткомінің председатели Кузнецов жолдас баяндама жасады.

Егін бригадасының бригадирі, Отан соғысына қатысқан А. У. Корниенко жолдас жыйылыста бірінші болып сөз алып сөйледі. Ол ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы жөніндегі орталық сайлау комиссиясына батыр Қызыл Армияға көмектесу жөніндегі бүкілхалықтық қозғалысты бастаған Ферапонт Петрович Головатыйдың кандидатурасын ұсыну жөнінде ұсыныс жасады.

Конституцияны жасаушы кемелгер адамның, жеңістеріміздің данышпан ұйымдастырушысы И. В. Сталин жолдастың хұрметіне, Корниенко жолдас ду қол шапалақтаумен құттықтау сөз сөйледі.

Жыйылыста трактор бригадасының бригадирі Ф. Н. Махиня, колхоз бригадирі Карпов, колхозшы Безин, Ново-Покров аудандық партия комитетінің секретари

Біздің Конституция совет адамына ере зор міндеттер жүктейді, Совет мекемесінің қызметкері азаматтық борышты орындаудың ісі болуға тиіс. Ол жұмыстың қай саласы болсын ең алдымен, социалистік мемлекет мүддесін, халық мүддесін қорғауға өзінің білімін, тәжірибесі мен қабілеттігін жұм күшін аямай оған қызмет істеуге міндетті.

Астық үшін күрес--еліміздің күш-қуатын арттыру үшін күрес

Мемлекетке астық тапсыруда социалист жарыс туын жоғары ұстайық!

ХҰРМЕТ ТАҚТАСЫ

Қазақ ССР-ның 25 жылдығы атындағы бүкіл халықтық социалистік жарысқа ұштасып, мемлекетке астық тапсыру жоспарын мерзімінен бұрын орындаған мына колхоздар Дайындау Халық Комиссариаты облыстық өкілінің ұсынуы бойынша, облыстық ХҰРМЕТ ТАҚТАСЫНА жазылады:

СОВЕТ АУДАНЫНАН:

КАГАНОВИЧ атындағы колхоз (председателі РЯБКО жолдас).

ВОРОШИЛОВ атындағы колхоз (председателі ГРИБ жолдас).

СТАЛИН атындағы колхоз (председателі БУДНИКОВА жолдас).

«СЕВЕРНЫЙ БЕРЕГ» колхозы (председателі ГАВРИК жолдас).

ПЕТРОПАВЛ АУДАНЫНАН:

«КРАСНЫЙ ПАХАРЬ» колхозы (председателі КЕЛ жолдас).

ФУРМАНОВ атындағы колхоз (председателі РЯБИНКО жолдас).

«ПРОГРЕСС» колхозы (председателі БУЯНОВ жолдас).

КОМИТЕРН атындағы колхоз (председателі МИХ жолдас).

Облысымыздың даласында

ЕГІН ЖЫЙНАУ. Облыстық өкілінің мәліметі бойынша, 18 октябрьін облыс колхоздарында 36241 егін орылып, жоспар 95,8 проценді асырды. Егін орындау жөніндегі облыс шаңғы бір күнді өсім--1088 болды. Бұл күні Булаев, Кониохов және Пришвин аудандарының дарында бірде-бір гектар егін өсірілген. Барлық орылған егіннің 1676 мың гектары жыйналды, 173 гектар егін майланды, комбайнмен жанын қоса есептегенде 236747 гектар егін бастырылды.

Егінді орыда, майлауда және өсіруге Совет, Ленин, Кониохов және Пришвин аудандарының колхоздары асырды. Мәселен, Совет ауданының дарында әлі күнге дейін егін проценти ғана орылды. Ал Ленин хов, Мамлют аудандарында жүз гектар егін сабақта тұрумен қатар, ра егін майланбай жатыр. Ал жазармен орылған егіннің күні дейін 70 проценти де бастырылды. ЗЯБЬ ЖЫРТУ. Колхоздарда 46 гектар зябь жыртылды, немесе жос орындалуы 26 проценттен аздапты. Зябь жырту жөніндегі соңғы егін--289 гектар. Бұл күні

Әрбір гектардан 12--13 центнер өнім алды

Шарип Ырсаев қарт--Преснов ауданындағы «Тауаған» ауыл шаруашылық артелинің озат колхозшысы. Ол 1930 жылдан бері колхоз шаруашылығының қай саласында болса да аяқбай жұмыс істеп жүр. Ырсаев қарт әсіресе Отан соғысы жылдарында егін өнімін молайту жолында іс үлгісін көрсете білді.

Өткен көктемде колхоз басқармасы Ырсаев қартқа жауапты әрі ардақты міндет жүктеді. Оны мол өнімшілер звеносының бастығына тағайындап, звено мүшелерінің егін өнімін молайтуға қажырлы қай-

10 центнер өнім алу міндетін қойды.

Ырсаев қарттың звеносындағылар егіннен мол өнім алу күресін көктемгі егісті тұжырымды мерзімде агротехникалық жоғары сапада аяқтап шығудан бастады. Егін аяқталысымен звено мүшелері бүкіл жаз бойына өздерінің қарауындағы 30 гектар тұқымдық учаскені күтіп, баптауда болды. Звенонның Кебетаев және Сұрағанова сияқты қарт мүшелері өздерінің уақыттарының басым көпшілігін сол учаске басында өткізді.

жазу, халық шаруашылығының өркендеуін соғысқа дейінгі дәрежеге тез жеткізіп, одан асырып түсіру жөнінде Отанымыздың алдында тұрған жаңа міндеттерді орындау ісінде де хажет болады.

Жоғары идеялық, принциптілік, қалықтың мүддесіне қайшы келетін істердің бәріне төзбеушілік партияда бар және партияда жоқ әрбір большевиктің тән ісі. Соғыс жылдарында да, сол сыяқты қалаларында—кәсіп орындарын қалпына келтіруде, ауыл шаруашылығы өнімдерін дайындау жұмысын өткізуде, еңбекшілерді мәдениет және тұрмыс жағынан қамтуда, барлық жерде, үлкен және кішкене істердің бәрінде социалистік мемлекеттің мүддесі совет адамы үшін бәрінен де жоғары саналады! Отанымыз қайда жіберсе де, қандай учаскеге жұмысқа қойса да, ол барлық жерде де халық алдындағы, әзінің партия мен мемлекет алдындағы борышы мен жауапкершілігін есінде сақтауға тиіс. Ұлы Совет Мемлекетінің азаматы деген атақ жоғары әрі хұрметті атақ! Ол көп нәрсеге міндеттейді. Және ең алдымен, адамнан социализм принциптерін, шексіз берілуді, мораль жағынан кіршіксіз таза болуды, ұйымшылдықты, жыйнақтылықты және еңбек шүйгіштікті талап етеді.

Большевиктер партиясының бүкіл тарихы шаруашылық және мәдениет құрылысының тәжірибе жүзіндегі міндеттерін батыл орындау, істі нақтылы білу, қажырлылық және іскерлік үлгісін көрсетуге арналған. Әрбір совет қызметкері жұмыстың осындай большевиктік әдісін меңгеріп, әрбір істің большевиктік зор міндеттерге байланысын, коммунизм жолындағы күресімізбен байланысын ойластырып білу керек. Оны іске атүсті қарайтын-бәрін білемін деушілер сыяқты өмес, маман адам сыяқты шешуге; ұйғарылып, бас-талған істі ақырына дейін табандылық

МҰХИТТА ЖҮЗЕТІН «МУРМАНСКИ» КЕМЕСІ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРІЛДІ

Қалпына келтірілген Мурманскі кемесі жөндеу зауытының қызметкерлері мұхитта жүзетін ең ірі «Мурманскі» кемесін қалпына келтірді. Кеме Арктикаға алғаш

ОСИПЕНКО ПОРТЫ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРІЛДІ

Азов теңізіндегі ең ірі сауда порттарының бірі—Осипенко порты қалпына келтіріліп, пайдалануға берілді. Порт жұмысшылары өз күштерімен темір жолдар

ТЕАТР СТУДИЯСЫН ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ

Сталинградтың Горький атындағы облыстық драма театрының театр студиясы төрт жылғы үзілістен кейін өзінің жұмысын қайта бастады. Студенттердің оқуы 2-3 жылға дейін ұзартылды. Сол

шаруашылығымыз бен мәдениетімізді келешекте де өркендету ісін біздің мемлекетіміз еңбекшілердің ұсынысына сергектікпен назар аудару, төменнен болған бастама ны үнемі қолдау, кемшіліктерге қарсы батыл күрес жүргізу арқылы жүзеге асырады.

Советтік социалистік демократия—бүгін дүние жүзіндегі ең озат және тынақты демократия. Оның өрен күші Сталиндік Конституцияның тамаша және дауыспандық статьяларынан ерекше толық көрінеді. Совет мемлекетінің негізгі заңы совет азаматының ұлы праволары мен міндеттерін баяндайды, барлық ұлттардың адамдарының теңсіздігі Конституцияның барлық статьяларында сипатталады.

Мұнымен қатар, біздің Конституция совет адамына ерекше зор міндеттер жүктейді. Совет мекемесінің әрбір қызметкері азаматтық борышты орындаудың үлгісі болуға тиіс. Ол жұмыстың қай саласында болсын ең алдымен, социалистік мемлекеттің мүддесін, халық мүддесін қорғауға, өзінің барлық білімін, тәжірибесін мен қабілеттігін толық жұмсап, күшін аямай, оған қызмет істеуге міндетті.

Советтің мемлекеттік мекемесінің заңсыз көп қызметкерлеріне, бүкілхалықтың үлкен істердің табысты болуы байланысты болып отырған біздің мемлекеттік маңынамыздың кішкене «төтіктеріне» Сталин жолдас шын ықдаспен аса зор баға берді. Бұл «төтіктер» соғыс күндерінде жұмысты жақсы істеді. Қазіргі уақытта, бейбіт құрылыс дәуірінде олар осындай жақсы және қалтқысыз жұмыс істеп, Отанымызға берілгендіктің, тыңғылықтылықтың, іскерліктің, жоғары идеялықтың және өзінің отаншылдық борышын ұғынушылықтың келешекте де үлгісі болуға тиіс.

(«Правданың» 15 октябрьдегі бас-мақаласынан).

қы сапарға шықты. «Мурманскі» кемесі солтүстіктегі аралдарға жүк жеткізіп, портқа қайта оралады. (ТАСС).

Порт жұмысқа кірісті. (ТАСС).

сыяқты, әрбір пәндерден де оқу программасы ұлғайтылды. Облыстық музыка театры жанындағы балет студиясы да өзінің жұмысын қайта бастады. (ТАСС).

колхозшылар бірауыздан қаулы алды.

Жыйылыста сөз сөйлеген Головатый жолдас өзіне сенім білдіргені үшін колхозшыларға шын жүректен алғыс айтып, Ленин—Сталин партиясының ұлы ісі үшін аброймен қызмет істеймін деп оларға сенім берді.

ЛЕНИНГРАД КОММУНИСТІК ҰЙЫМЫНАН А. А. КУЗНЕЦОВ ЖОЛДАСТЫҢ КАНДИДАТУРАСЫ ҰСЫНЫЛДЫ

ЛЕНИНГРАД, 18 октябрь. (ТАСС). БК(б)П Ленинград облыстық комитеті мен қалалық комитеті бюросының біріккен мәжлісі ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы жөніндегі орталық сайлау комиссиясына кандидатура ұсыну жөніндегі мәселені талқылап, БК(б)П Ленинград облыстық және қалалық комитеттерінің секретарі Алексей Александрович Кузнецов жолдасты Ленинград коммунистік ұйымынан орталық сайлау комиссиясына кандидаттыққа ұсынды.

Көп балалы аналарды „Ана медалі“ медалімен наградтау туралы

Қазақ ССР Жоғарғы Советі Президиумының Указы

ССР Одағы Жоғарғы Советі Президиумының 1944 жылғы 18 августағы Указына сәйкес, ССР Одағы Жоғарғы Советі Президиумының атынан мына аналар наградталсын:

СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНАН
Алты бала тауып, тәрбиелеп өсірген аналар 1-дәрежелі «Ана медалі» медалімен:

1. Абдуллина Әзікамал—үй шаруасындағы әйел, Мамлют селосы, Мамлют ауданы.

2. Барамзина Августина Семеновна—үй шаруасындағы әйел, Петропавл қаласы.

3. Демченко Ульяна Денисовна—үй шаруасындағы әйел, Коваль селосы, Мамлют ауданы.

4. Жұмағұлова Фатима—үй шаруасындағы әйел, Мамлют селосы, Мамлют ауданы.

5. Захарова Домна Дмитриевна—үй шаруасындағы әйел, Петропавл қаласы.

6. Здорнова Федосья Григорьевна—колхозшы әйел, Шагино селосы, Мамлют ауданы.

7. Здорова Лукерья Сидоровна—үй шаруасындағы әйел, Коваль селосы, Мамлют ауданы.

8. Смаилова Қадия—үй шаруасындағы әйел, Петропавл қаласы.

9. Нәрімова Гүлсім—үй шаруасындағы әйел, Мамлют селосы, Мамлют ауданы.

Бұдан кейін звено мүшелері өздерінің алдына егіннің әрбір гектарынан кемінде

Барлық егін маяланды

Преснов ауданындағы «Айымжан» ауыл шаруашылық артелінде (председателі М. Жолмұханов жолдас) жай машиналармен орылған егінді маялау жұмысы үлгілі ұйымдастырылды. Осының нәтижесінде орылған егін 17 жұмыс күні ішінде түгел дерлік маяға салынды.

Егінді маялауда Мырзағұлов және Жанғозин сыяқты қарттар басқарған звенолардың мүшелері үздік шықты. Бұл звеноларда егін маялау жөніндегі күнделікті тапсырма үнемі біржарым есе орындалып отырды.

Картоп тапсыру жоспарын артығымен орындады

Ленин ауданының бір қатар колхоздары мемлекетке картоп тапсыру қарқынын күшейте түсті. Сталин атындағы колхоз мемлекетке 267 центнер картоп тапсырды, сонымен жылдық жоспарды 105 процент орындады. Ал, «Мир» колхозы мемлекетке 112 центнер орнына, қазірдің

жошылар мерекеге осындай тарту әзірледі.

Е. БИМЕНДЕ.

Колхозда егін ору аяқталып, барлық егін маяға салынғаннан кейін астық бастыру жұмысы қыза түсіп, бастырылған астық дереу дайындау орнына жөнелтіліп жатыр. Қазір колхоз бірінші парыз есебіне дайындау орнына 900 пұт астық өткізді.

Колхоз мүшелері мемлекетке астық тапсыру жоспарын таяудағы күндер ішінде орындауға барлық күш-мүмкіншілікті жұмылдырды.

М. ҚАБАЕВ.

өзінде 118 центнер картоп тапсырып отыр.

Сол сыяқты, Ворошилов атындағы колхоз да мемлекетке картоп тапсырудың жылдық жоспарын ойдағыдай орындады.

М. ЕГІЗБАЕВ.

УСТАУДА

Санбаев жолдас председателі тейіп «Мамгүл» ауыл шаруашы телінің (Совет ауданы) мүшелері ССР-ның 25 жылдығы атындағы тік жарыс күндерінде аянбай иттеп келеді. Колхозда өткен жылға рағанда стахановшылар саны өсті. Олардың қатарына Байтенов, Бекова, Байтенова және Мұқановтар сыяқты колхозшылар қосылды мен колхоздағы стахановшылар адамға жетті.

Колхоз мемлекет алдындағы парызын мерзімінен бұрын өтеп нан кейін колхозды ауылдың сшылары қажырлы еңбектің игілігі де. Стахановшы Байтенова жолда бойына істеген еңбек күніне 16 пал Бекішов жолдас 13 центнер асды. Колхоздың басқа мүшелерінің күндеріне де осындай мол астық (Колхозшылар мереке алдында) социалистік жарыс туып бұрынғы жоғары ұстап зияб жұрту және матуға әзірлену жұмыстарына белс тынасуда.

Т. КӘДІР

дағы әйел, Мамлют селосы, Мамлют ны.

6. Березовская Мария Ивановна—шаруасындағы әйел, Петропавл қал.

7. Бенина Магфура—үй шаруасын әйел, Мамлют селосы, Мамлют аудан

8. Бенина Магура—үй шаруасын әйел, Мамлют селосы, Мамлют аудан

9. Бенметова Мариям Гинайтқызы жұмысшы әйел, Петропавл қаласы.

10. Бугрева Вера Лукьяновна—шаруасындағы әйел, Мамлют селосы, лют ауданы.

11. Винокурова Софья Акимовна— лют ауданы, Орел селосы, «Красн

Орел» колхозының мүшесі.

12. Ворогалина Анастасия Иван үй шаруасындағы әйел, Петропавл ласы

13. Денисова Татьяна Яковлевна— лют ауданы, Орел селосы, «Красн

Орел» колхозының мүшесі.

14. Жетіханова Сақып—үй шаруа дағы әйел, Мамлют селосы, Мамлют а ны.

15. Заватская Анна Ивановна—Пет павл ауданы, Бривоозер селендік совет

Сталин атындағы колхоздың мүшесі.

16. Зайченко Ефросиния Николаевна Мамлют ауданы, Орел селосы, «Красн

Орел» колхозының мүшесі. (жалғасы бар).

Бес бала тауып, тәрбиелеп өсірген аналар II-дәрежелі «Ана медалі» медалімен:

1. Абдрашитова Мариям—үй шаруа сындағы әйел, Петропавл қаласы.

2. Антова Бибікамал—жұмысшы әйел, Петропавл қаласы.

3. Асташева Анна Мертельновна—үй шаруасындағы әйел, Петропавл қаласы.

4. Андреева Мария Петровна—үй шаруасындағы әйел, Петропавл қаласы.

5. Бектемірова Рахима—үй шаруасын

Мал қыстату маусымына әрбір колхоз бен совхоз толық әзір болсын!

Мал өсірушілердің сөзі мен ісі

енин атындағы ауыл шаруашылық елінің (Преснов ауданы) мүшелері Қа- ССР Халық Комиссарлары Советі мен б) Орталық Комитетінің «Республи- бың колхоздары мен совхоздарында шаруашылығын өркендетудің 1945- ғы мемлекеттік жоспары туралы» тысын орындау жолына аялбай күш сады. Олар өздерінің алдына респу- ымыздың 25 жылдығы атындағы со- истік жарыста мал басын барған са- өркендетіп, оның өнімін еселеп арт- у міндетін қойды. Бұл міндетті орын- үшін мал шығынына жол берілмеуін- амасыз етті, жазғы мал жайлымын- ді ұйымдастырды.

іне, осының нәтижесінде колхозда тү- өсірудің мемлекеттік жоспары кара- ан 116 процент, қой-ешкіден 112- ент және жылқыдан 109 процент- ідалды.

лхоз мал шаруашылығын өркендетіп, е өнімін арттыру жолында аялбай- ме істен жүрген таңдаулылар кол- көптеп саналады. Мәселен, жыл- ы Жазылбаев, сауыншы Шорина, ы Байқуатов, Мақанбетов, шопап- таев жолдастар, тағы басқа колхоз- ыр жұмыстың жемісті болуына ат са- да.

ат сауыншы Шорина жолдас өзі- ңарауындағы 9 сыйырдан 9 бұзау- ы, оларды аман өсірді. Сонымен бір- ы 9 сыйырдан 8 айда 5110 литр ор- 5400 литр сүт сауды. Бұл сияқты- ғлы еңбегі үшін Шорина жолдастың- күніне қосымша ақыға 1 бұзау жө- ң сүт берілді. Осы сияқты сауын- ыдабаева, малшы Еркебаев тағы бас- ы сияқты таңдаулы мал өсірушілер- ңбеккүндеріне қосымша ақыға кол- ықармасы 1 құлын, 16 қозы, 3 бұ- әне жүздеген литр сүт берді.

Қысқа ойдзғыдай әзірленді!

ошилов атындағы ауыл шаруашы- ғртелінің (Ленин ауданы) мүшелері- ыма колхозшыларының үндеуін тал- ыпнан кейін мал қыстатуға әзірлік- ғтарын қыздыра түсті, сойтіп кол- ымар қоғамдық мал шаруашылығына- ызығын жеткілікті түрде дайындап- ы мал қораларын жөндеп жылытты, ы мал үшін жеке-жеке оттықтар жа- ыды. Қазір колхоздың мал өсіруші- ғінің сабаны мен мекенін жыйнау-

Ауданда мал шаруашылығын өркенде- ғу жөнінде үздік табыстарға ие болған- ғардың бірі—«Айымжан» колхозы. Бұл- ы колхозда мал өсірудің мемлекеттік жоспа- ы түліктің барлық түрінен артық орын- ыдалды. Қазір колхозда 150 қара мал, 299 қой-ешкі және 68 жылқы бар. Кол- ыхоздың мал шаруашылығын өркендетуде- ы мұндай табысқа ие болуын малшылар- ыдың, шопаңдардың және жылқышылардың- ы Қазақ ССР-ның 25 жылдығы атындағы- ы социалистік жарыс күндерінде аялбай жұ- ымыс істегендігінің нәтижесі деп түсіну- ы керек.

Жуырда бұл колхоздың колхозшылары- ы өлімізге мал шаруашылығы өнімдерін көп- ы беруге және мал қыстатуға үлгілі әзірле- ығуға шақырған Кострома колхозшылары- ы мен колхозшы әйелдерінің Советтер Ода- ының барлық колхозшыларына, колхоз- ышы әйелдеріне, мал фермаларының қыз- ыметкерлері мен мал шаруашылығы маман- ыдарына жазған үндеуін талқылады. Мал- ы өсірушілер бұл үндеуді талқылау да өз- ыдеріне ұлғайтылған міндеттемелер алды. ы Олар мал шаруашылығын барған сайын- ы өркендете беру үшін мал қыстату маусы- ымына сақадай сай әзірленбек болды.

Мал өсірушілер сөздерін іспен ақтады. ы Жоспар бойынша колхозда 1016 тонна- ы орнына, 1120 тонна мал азығы дайын- ыдалды. Сонымен бірге, колхоз колхозшы- ылардың, әсіресе Отан соғысы жауынгерле- ырінің үй-іштерінің жеке меншігіндегі мал- ыдарын мал азығымен қамтамасыз етті. ы Қоғамдық мал шаруашылығына деген- ы мал азығының басым көпшілігі қыстау- ылар жанына тасылды.

Колхоз мал өсірушілері Кострома кол- ыхозшыларының үндеуіне іспен жауап бе- ы руде.

Б. РАМАЗАНОВ.
М. ҚАБАЕВ.

Мал қыстатуға әзірліктегі кемшілік дереу жойылсын

Булаев ауданындағы «Червоный шлях»- ы колхозының колхозшылары мен колхозшы- ы әйелдері Кострома колхозшыларының үн- ыдеуіне жауап ретінде, қоғамдық мал ша- ыруашылығына жылы қора әзірлеу және- ы құнарлы мал азығының берік қорын жа- ысау жұмыстарын күшті қарқынмен жүргі- ызде. Қазір колхозда бұзау қорасы, шопа- ықа қорасы, қой және қозы қорасы, сол- ы сияқты ірі малдар тұратын қоралардың- ы барлығы тап-тйынақтай етіліп жөндеді. ы Мал қыстаулары жанына қоғамдық мал- ы шаруашылығына-керекті мал азығының- ы 50 проценті тасылып алынды.

Қоғамдық мал шаруашылығына Шәріпов- ы жолдас председатель болып істейтін «Ком- ысомол» ауыл шаруашылық артелінің мү- ышелері де зор қамқорлық жасап отыр. ы Бұл колхоздың колхозшылары мал ша- ыруашылығын өркендетіп, оның өнімін арт- ытыруда жылы қора мен құнарлы мал- ы азығының ерекше маңызы бар екенді- ыгін ескере отырып, барлық мал қорала- ырын сапалы түрде жөндеді. Қозы тұра- ытын және ірі қойлар тұратын қоралар- ы ранды. Қазір колхозшылар мал қыстау- ыларына мал азығын қызу қарқынмен та- ысын жатыр.

Дегенмен, ауданда мал шаруашылығы- ына жете қамқорлық жасамай отырған кол- ыхоздар да жоқ емес. Мәселен, «2 пяти- ылетка» колхозының председатели Мен- ыков және оның мал шаруашылығы жөнін- ыдегі орынбасары Иванова жолдастар мал- ы қыстату маусымына мал қораларын әзір- ылеу жұмысын бетімен жіберді, бұл жұ- ымысқа жете маңыз бермеді, тіпті мал қо- ыраларын жөндеуді екінші кезектегі мәселе- ы деп санап, оған кезек күттірді. Міне- ы осының салдарынан колхозда күні бүгін- ыге дейін бірде-бір мал қорасы жөнделіп, ы жылытылмады. Сыйыр қораларына өсіп- ы терезе орнатылмады, оттықтар жабық- ыталмады. Ал мал қыстауларына қысқа- ы керекті мал азығының не бары 10 про- ыценті ғана тасылды.

Осы сияқты, «Гигант» колхозының- ы барлық мал қоралары мұқият түрде жөн- ыдеуді керек қылады. Бірақ бұл колхозда- ы мал қораларын қысқа әзірлеу жұмысы- ы жоқтың қасы болып отыр. Күні бүгінге- ы дейін қысты күні қой қоздайтын, қойлар- ыды қоздан ұрықтаңдыратын орындар са- ылыпбай келеді. Сондай-ақ, мал қыстау-

Халықаралық соғыс трибуналы туралы

Бүкіл Одақтық лекция бюросы Москва- ыда Халықаралық соғыс трибуналы тура- ылы лекция өткізді. Лекцияның авторы- ы заң ғылымдарының докторы профессор- ы А. П. Трайнин. Ол кісі совет сарапшысы- ы ретінде Халықаралық соғыс трибуналы- ының уставын жазуға қатысқан.

Соңғы кезге дейін халықаралық қыл- ымыс заңының нормалары мен түрін бел- ыгілейтін заңдар болмай келгені жалпыға- ы мәлім. Рас, халықаралық заң жыйнағы- ының, халықаралық қылмыс сотының та- ығы сондайлардың бірнеше жобасы жаса- ылып болатын. Алайда, жобадан артып еш- ы нерсе істелмеген болатын. Бірінші дүние- ы жүзілік соғыстан кейінгі жерде соғыс- ы шығарған айыптыларды және қылмысты- ыларды жазалау мәселесі алға қойылды. ы Версаль шартында бұрынғы кайзер Виль- ыгельм II-нің ісін қарау үшін халықаралық- ы сот құру қажет деген дәрбес стаття көр- ысетілген болатын. Бірақ бұл халықара- ылық сот қарағ жүйесінде қалды.

Тек қазіргі жағдайда ғана,—деді лек- ытор,—халықаралық заң жасау нақты іс- ыге айналды. Дүние жүзінің халықтары- ы гитлершілердің жауыздығынан орасан- ы зор қасірет шекті! Адамзат жазалылар- ыдың шын мәнісінде сазайып тартқызуды- ы талап етіп отыр.

Соғыстың үстінде пығайған ұлы мем- ылекеттердің ынтымағы халықаралық қыл- ымыс заңының арнаулы мекемесін құруға- ы нақты жол ашты.

Халықаралық қылмыс сотының уста- ывын жасау үшін Лондонда 4 мемлекеттің— ы ССР Одағының, АҚШ-тың, Ұлы Брита- ыния мен Францияның өкілдерінің мәсли- ыхаты өткізілді. Бұл мәслихатта- ы Халықаралық соғыс трибуналы туралы- ы келісім жасалды.

Профессор Трайнин бұл сотты ұйым- ыдастырудың тәртібін, оның жұмыс істеу- ы тәртібін толық баяндап өтті.

Трибуналдың составына төрт елден— ы ССР Одағынан, АҚШтан, Ұлы Британия- ы мен Франциядан бір-бірден сот болады- ы және олардың бір-бірден орынбасары бо- ылады. Трибуналдың төрт мүшесі түгел- ы қатысқанда ғана соттың жұмысы заңды- ы болып саналады (Жоқ адамның орнын- ы орынбасары басады). Председательдің- ы правосы күштірек болады. Бірақ оған- ы мұндай право әр қашан беріле бермейді. ы Трибуналдың председателин әрбір іс қа- ыралған сайын трибуналдың өзі сайлап- ы таырады. Мұнда кезекпен председате- ылік ету және істің қай жерден қаралаты- ыны ескеріліп отырады. Сот айыпкерге- ы қолайлы тілде және председателдік егу- ы шінің тілінде жүргізіледі.

қын болып шықты. Сондықтан да, совет- ы елінің қылмысты істерді қарау заңының- ы көп қаулылары Халықаралық соғыс три- ыбуналының уставына енгізілді. (Сотта- ы айыптау қорытындысын жариялау, екі- ы жақтың қандай тілегі бар екенін сұрау, ы айыптауға куә болғандардан жауап алу, ы оған кейін қорғаушылардың пікірін сұ- ы рау, екі жақтың жарыс сөзі, сотталушы- ыға ақырғы рет сөз беру тәртіптері).

Халықаралық соғыс трибуналы көрсе- ы тілген дәлелдерді еркін қарап бағалау, ы сол сияқты жеке елдерде тексеру комис- ысияларының актылары толық анықтал- ымаған болса да, оны қабылдау тәртібін- ы қолданады.

Халықаралық соғыс трибуналының ус- ытавында советтің сот жұмысын жүргі- ызуінде қолданылмайтын жағдайлар да- ы бар. Мысалы мұнда прокурор кіріспе сөз- ы сөйлейді және оның айыптау сөзі қорғау- ы шының сөзінен бұрын емес, соң айтыла- ы ды. Уставтың арнаулы тарауларында- ы «істі қарау жөнінде сотталушыларға қы- ысым жасамау»—сот басталғанға дейін- ы оған айыптау қорытындысының көшірме- ы сін беру, сотталушының куәлар шақы- ы руына ерік беру, тағы сондай праволар- ы беру тәртібі қолданылсын деп көрсетіл- ы ген.

Халықаралық соғыс трибуналының ус- ытавында халықаралық қылмыстар негізі- ы мен үш топқа бөлінген: 1) бейбітшілікке- ы қарсы қылмыс жасау (шапқыншылық со- ығыс ашу тағы басқалары), 2) соғыс жүр- ыгізудің заңдары мен салттарына қарсы- ы қылмыс жасау (бейбіт халықты, соғыс- ы тұтқындарын өлтіру, қалаларды қырату- ы тағы басқалары), 3) адамгершілік тәрті- ы бін бұзып қылмыс жасау (гитлершілер- ыдің соғыстан бұрынғы жерде және соғыс- ы кезінде саясат, нәсіл және ұлт мәселесі- ы жөнінде істеген жауыздықтары). Халық- ы аралық соғыс трибуналының уставында- ы осындай қылмыс істегендердің бәрі өлім- ы жазасына кесілетін болсын, немесе олар- ыға трибунал қажет деп таңқан жазалар- ы берісін деп көрсетілген.

Халықаралық соғыс трибуналы соғыс- ы тың басты-басты қылмыстыларын сот- ы тап жазалайды, оған басқа қылмыстылар- ыдың бәрінің ісі әрбір ұлттың трибуналы- ында қаралады.

Гитлершіл Германияда зорлық-зомбы- ылық жасау, кісі өлтіру үшін ұйымдасты- ырылған бірсыпыра ұйым болғанын ескеріп, ы (гестано, СС тағы басқалар), халықара- ылық соғыс трибуналының уставында- ы сотталушы болған ұйымды қылмысты

Югославия халқы Қызыл Армия батырларын есте сақтауда

БЕЛГРАД, 18 октябрь. (ТАСС). Жақын- ы арада, Белград түбіндегі, Сланцы селосын- ыда Қызыл Армия мен Югославия халық- ы азаттық армиясының опат болған жауын- ыгерлері мен офицерлерінің зиратында жер- ыгілікті жердегі шаруалар орнатқан ес- ыкерткіш ашылды. Ескерткішті ашу жы- ылынына селонның барлық азаматтары жө- ы не ССРОның Югославиядағы елшісі Сад- ычиков жолдас қатысты.

АҚШ жұмысшыларының жағдайы туралы Мэррейдің пікірі

НЬЮ-ЙОРК, 16 октябрь. (ТАСС). Өнер- ыкәсіпшілер одақтары конгрессінің пред- ыседатели Мэррей өзінің радио арқылы сөй- ылеген сөзінде сауда министрлігінің мәлі- ыметтеріне сүйеніп отырып, еңбек ақы мөл- ышерін кеміту және жұмысшыларды жұ- ымыстан шығару салдарынан америка жұ- ымысшыларының 20 миллиард доллар со- ымадан айырылғандығын атап көрсетті. Ол- ы орта дәрежелі мамандығы бар жұмысшы- ының қазір быйылғы июнь айындағыға- ы қарағанда еңбек ақыны орта есеппен ап- ытасына 11 доллар кем алып отырғанды- ығын мәлімдеді. Жапония жеңілгеннен ке- ыйін АҚШта 2 миллион жұмысшы жұмыс- ытан шығарылды және жұмысшыларды жұ- ымыстан шығару ісі әлі де жүргізіліп- ы жатыр. Соғыс өндірісі қысқартылғаннан- ы кейін көп жұмысшылар мен қызметкер- ылер еңбек ақы аз төленетін жұмысқа- ы ауыстырылған.

Мэррейдің айтуына қарағанда, мұны- ы мен қатар, соғыс кезінде бұйым нарқы- ы 45 процент артқан. Егер Америка жұ- ымысшылары оншама зор тапшылық көрме- ыген болса, онда мұны жұмысшылардың- ы тиісті мерзімнен тыс жұмыс істегендігі- ынен деп түсіну қажет. Алайда, жұмысшы- ылардың көптеген семьяларының тапшы- ылық көрмеуіне мүмкіндік болмады, сон- ыдықтан олар соғыс ұтасы қарыздарының- ы облигацияларын сатып, қарыз алды.

Көп жұмысшылардың жағдайы барған- ы сайын қиындап барады. Шаруашылық- ы жағдайысын және азық-түлік заттарының- ы жетіспеушілігін, жаппай жұмыссыздықты- ы болдырмау үшін, деді Мэррей, халықтың- ы бұйым сатып аларлық дәрежесінің төмен- ыдеуіне жол бермеу қажет. Ал, бұған ең- ыбек ақы мөлшерін арттыру арқылы ғана- ы жетуге болады. өнеркәсіпшілердің мұндай- ы саясат жүргізу салдарынан елде дау-жан- ықал күшейеді-мыс деген пікірін Мэррей- ы тұрыс емес деп табады. Өмірді хауыңсыз- ы таңдыру жөніндегі екі бірлестіктің мәлі- ыметі бойынша, 1944 жылғы 1 июльге- ы

сиз жүзеге асырылуы нәтижесінде масыз етті.

P. CYLIANUS.

МЕРЕКЕГЕ ТАРТУ

бұры аударындағы «Өрнек» колхоз
Ж. Ыстыбаева және Т. Мәметбекова
тардың есімі зор хұрметпен атала
йткені бұлар Қазақ ССРның 25
тізбесіндегі социалистік жарыс
ын мәніндегі озаттары, қоғамдық
аруашылығын өркендетіп, оның
арттыру жолында аянбай жұмыс
жүрген колхозшылар.

ғыны Ыстыбаева жолдастың қа
да 14 сыйыр, ал Мометекова жол
қарауында 12 сыйыр бар. Олар
дйырлардан сүт алу жоспарын қа
өзінде артығымен орындады.
аулы сауыншылар Кострома қол

хөзшыларының үндеуін талқылатанда өздері күтін жүрген бұзауларды шығынсыз өсіруге және мал кыстатуға-өзірілік жумысына белсене қатынасуға уәде берген еді. Олар уәделерінде тұрды. Өздері бағып-қағып жүрген 24 бұзаудың ұқыпты күтілің, шығынсыз өсірілуін қамтамасыз етті.

Сонымен бірге Ыстыбаева және Мәмете
кова жолдастар қысты күндері бұзау тұ
ратын қораларды жөндеу және сылау
ісіне белсене қатынасты. Осы сыяқты үл
гілі еңбегі үшін колхоз басқармасы бұл
екі сауыншыға бағалы сыйлықтар берді.

Т. КӘКІМОВ.

түдегі ең жауапты кезек — мал қыстату маусымында азіріктегі бұл сыяқты жауапсыздыққа бұдан әрі төзу қоғамды малды қыс күндері жылы қорасыз және азықсыз қалдыру деген сөз. Ал, мұның өзі еліміз алдында кешірілмейтін қылмыс. Олай болса, «2 патиетка», «Гигант» және Буденный атындағы колхоздардың басшылары ауыл шаруашылығының бұл саласына жауапсыз қараушылықты, оған кезек күттірушілікті және салдыр-салақтықты үзілді-кесілді жойып, колхоза қоғамдық мал шаруашылығына жылы қора дайындалуын және мал азығының қыс маусымына жетерліктей берік қоры жаса-луын қамтамасыз етуге міндетті.

Т. ЖЕТПІСБАЕВ.

және Бұларды ССР Одағының, АҚШтың, Ұлы Британия мен Францияның үкметте рі тағайындайды. Бас айыптаушылар және олардың қарауындағы адамлар тер геу жүргізеді, айыптау қорытындысын жазады. Халықаралық соғыс трибуналы істі қарағанда прокурор болады. Айып таушылар комитеті айыптау қорытынды сын бекітіп, оларды Халықаралық трибу налға жібереді.

Сот жұмысын жүргізудің өзінде де жеке ұлттардың сот жүргізу әдісі қолданылмайды. Соттау ісінің бірнеше системасы бар екені жалпыға белгілі. Соттау ісінің түрлі әдістерін қарап, тексере келгенде совет соттарының қылмысты істерді қарау әдісі неғұрлым толық және ай

зарда әлңпей топтардың немесе ұйымдар
дың қылмысты екені әбден ыспатталған
болып саналады және ол жөнінде еш бір
айтыс болуына жол берілмейді.

Соғыс қылмыстыларының басты-басты
ларын тез және әділ жазалау үшін құры
лып отырған бұл трибуналдың халық
аралық маңызы бар. Оның бұл маңызы
ның себебі трибуналдың составына оның
хұқуқын белгілеген төрт мемлекеттің
өкілдері қатысқандықтан ғана емес, оның
себебі бұл трибуналды бостандық сүйгін
барлық халықтардың әділетті сот жүргі
зуіне қызмет ететіндігінен. Халықаралық
соғыс трибуналы фашизмді моральдық-
саяси жағынан талқандауға күшті құрал
болады.

тытқан хаосарға сүеніп отырып, мэрри
1946 жылы өнеркәсіпшілердің 8—10
миллиард доллар кіріс алмақшы болып
отырғандығын мәлімдеген.

Толыша соғыс миссиясынын
Лондонға келуі

ЛОНДОН, 16 октябрь. (ТАСС). Польша
ның генерал Модельский бастаған соғыс
миссиясы кеше кешкілікте Лондонға кел
ді. Миссия Ұлы Британиядағы поляк ар
миясын Польшаға көшіру туралы мәсе
ле жөнінде ағылшын өкмет орындарымен
кеміс сөздер жүргізбек. Мұнда еліне қай
туға дайыр отырғандықтарын мәлімдеген
және қазіргі күнде арнаулы лагерлерде
жүрген солдаттарға қамқорлық жасау жө
нінде де мәселе қаралмақ.

ҮГІТШІЛЕРГЕ КӨМЕК

Қазақстан экономикасының дамуы

Қастаның ұшан теңіз кен байлық
ың көбі нешеме ғасыр бойына най
лмай келді, елдің орасан көп өнді
штері өркендегілмеді. Ауыл шаруа
ғы мен өнеркәсіп күшейтілмеді.
таңды ежелден бері мекен еткен
халқы баяғы қалыңда кең далала
қонуда болды.

истан Ресейге қосылғаннан кейін халқының шаруашылығында және құрылысында үлкен өзгерістер бас Ақсақалдық бектік қатынас қалзылып, тап жігі ашыла бастады, даласына капитализм ене бастады. Қазақстанда өнеркәсіптің күшейті е шабан болды, Орыс капиталисте ақтанға өзінің товарларын өткізу ан Ресейдің өнеркәсібі үшін шикі туды ғана көздеді. Олар мал шаруа сының өнімін—тері-терсекті, жүн ны, майды және басқаларын болым әрсенің өсебіне алып, өнеркәсіп то ыш, көздемені, ыдыс-аяқты және товарларды қазақ даласына әкеліп, е қымбатқа сатты. Қазақ байлары ірте саудаға қатысып, қазақ буря сы туды. Орыс күштері сықты байлары да қазақ еңбекшілерінің ет, маңдай терімен байый берді.

паулақ жеңіл және тамақ өнеркәсіпшілерінің қолындағы қарапайым халықтардың көбінесе ауыл шаруашылығымен айналысатын ішкі заттарын өңдеп, оларды ішкі және жөпелтуге даярлайтын. Кен өнеркәсібі тек ұсақ рудниктер ғана болды. Х ғасырдың бас кезінде шет ел қалалары, көбінесе ағылшындар Қазақстан кен байлығына көңіл бөлді. Шетелдік акциялық компаниялары құрылып, олар еліміздің ұшан теңіз кен байлығын Патша үкіметінен жалға алды. Бірақ

рақ шет ел капиталистері де кен байлығын ысырап етіп, аз қаржымен көп пайда өндіруге тырысты. Тек көп қаржы жұмсалмайтын, неғұрлым кеңі мол жерлер пайдаланылды. Кен шығару жұмысы қазақ жұмысшыларының арзан еңбегінен пайдалану негізінде жүргізілді.

Бірақ азамат соғысы жылдарында осы болашағы өнеркәсіптің өзі де мықтап бүлінді. Ақ гвардейцтер мен шот ел басқыншылары көп өнеркәсіп орындары мен шахталарды қыйратты, ал қалған кәсіп орындарының анағұрлым көпшілігі шикізат отын, азық-түлік жоқтығынан жұмыссыз қарап тұрды.

Қазақ халқы ұлы орыс халқының көмегімен еркінгі қазақ мемлекетін орнатты. Ұлан байтақ қазақ даласында Қазақтың Советтік Социалистік Республикасы құрылды. Қазақ еңбекшілерінің тұрмысында үлкен революциялық өзгеріс жасалды. Помещиктер мен қазақ байларының, қазақ орыс атамандарының меншігінде болған сан миллион гектар жер Октябрь революциясынан кейін қазақ еңбекшілеріне берілді. Қазақстан советтерінің 1927 жылғы 6-съезінің қаулысы бойынша егіндік және пішендік жерлер кайтадан бөлініп, байларға қатты соққы берілді. Жаппай колхоздандыру негізінде байлар, кулактар тән ретінде жойылды. Сөйтіп, қазақ ауылындағы ақсақалдық-бектік қарым-қатынас бір жолата құтылды.

Қазақ еңбекшілері жаннай отырықшылыққа көшті, мал шаруашылығымен қатар өсім еге бастады. Екіізгі бесжылдықтың аяқ шенінде ауыл халқы тегісінен қолхозға ұйымдасып болды. Киров жолда бастаған Ленинград жұмысшылары қазақ халқына зор көмек көрсетті. 25 мыңны

өсебінен келген орыс жұмысшылары Қазақстанда қолхоз құрылысына көмектесті.

Қазақтың ұлттық ерікті республикасы құрылғаннан бергі 25 жылдың ішінде Қазақстанның бейнесі адам танымастық болып өзгерді. Халық шаруашылығының барлық салалары үздік өсті. 25 жылдың ішінде егістің көлемі екі есеге жуық көбейді, егінінің өнімі де екі есе артты. Егіс көлемінің құрылысында үлкен өзгеріс жасалды. Бүзгі егіс бұрынғыдан бөлек қайда-көп егілетін болды. Қазақстанда өнеркәсіптің шикі зат қорын жасау халық болғаннан техникалық егістер көбейтті. Бұл егістердің көлемі барлық егістің 10 процентіне жеткізілді.

Мал шаруашылығына берік негіз жа-
сау үшін мал азығы егістерінің көлемі
12 есе арттырылды. Революциядан бұрын
Қазақстанда мүлде болмаған көп жылдық
өкпе шөптер барлық егіс көлемінің 10
процентіне жеткізілді. Мақта, күнбағыс
егістерінің көлемі мейлінше кеңейтілді,
алғаш рет кант қызылшасы, каучукті
өсімдіктер, темекі, күнжіт және басқала-
ры сыяқты қымбатты техникалық егіс-
тер егілді.

Соңғы 10 жылдың ішінде ғана сыйыр малы екі еседен аса, қой 5 есе көбейтілді, малдың негүрлым өнімді асыл тұқымдары өсірілді. Қазіргі уақытта қолхозшылар тегісінен малдандырылғалы отыр. Отан сәтіншің қарсаңында ауыл шаруашылығы 70 процентке жуық механикаландырылды. Сан мың тракторлар мен комбайндар егін даласында жұмыс істеуде. Жер суландыру жөнінде күрделі жұмыстар істелді. Егін шаруашылығы мен мал шаруашылығын өркендету үшін Қазақстан жағдайында, әсіресе оның он

түстік аудандарында жер суландырудың зор маңызы бар.

Толып жатқан ғылыми экспедициялар металл кендері және басқа кендер мол шығатын жерлерді жылма-жыл зерттеп табуда. Түсті металдар қоры жағынан Қазақстан Советтер Одағында бірінші орын, мұнай қоры жөнінде екінші орын, көмір қоры жөнінде үшінші орын алады. Қаратауда орасан мол фосфорит және вапанади кендері бар. Індердегі кали тұзы мен борат кені, Ақтөбе облысындағы хромит, Аралдағы сульфат кендері дүние жүзіндегі кені мол жерлер қатарынан орын алады.

Отан соғысы қарсаңында, 1913 жылмен салыстырғанда, тас көмір өнеркәсібінің өнімі 70 есе, мұнай өнімі 8 есе, түсті металл өнімі 18 есе артты. Техниканың ең жаңа табыстарын қолдану нәтижесінде әрбір жұмысшының жұмыс өнімі бұл уақыттың ішінде тас көмір өнеркәсібінде үш есе, мұнай өнеркәсібінде 4,5 есе, түсті металлургияда бес есе артты.

Советтер Одағындағы түсті металлургияның несізгі кәсіп орны—Балқаш мыс комбинаты, Шымкент және Лениногор қорғасын заводтары, Ақтөбе химия комбинаты, Ембінің мұнай айыратын заводы және басқалары сыяқты өнеркәсіп алыптары салынды және біресыпра жаңа алыптар, оның ішінде Қара металлургия алып заводы және Жезқазғанның мыс заводы таяудағы жылдарда қатарға қосылды.

Майдан маңындағы аудандардан көшірілген заводтар негізінде металл өңдейтін және машина жасайтын күшті өнеркәсіп құрылды. Бұл өнеркәсіп соғыс кезінде майданның хажетін өтеді, соғыс аяқталғаннан кейін өнеркәсіп орындарына керекті машина-жабдықтар, ауыл шаруашылық машиналары мен тракторларға керекті бөлшектер жасауға кірісті.

Мәдениетті ауыл шаруашылығы негі

зінде жеңіл және тамақ өнеркәсібі күшей
тілді. Бұл өнеркәсіптер соғыс кезінде
майдан мен Қызыл Армияның хажетін
өтеп, зор міндет атқарды. Жеңіл және
тамақ өнеркәсібінің өнімі әлденеше есе
артты. Үлкен фабрикалар мен заводтар
салынды. Семей ет комбинаты, Гурьев
балық-консерв комбинаты, Алматының
жеміс-өсімдік комбинаты және басқалары
сыяқты тамақ өнеркәсібінің алыптары
салынды. Қазақстанда революциядан бұ
рын болмаған қант және шарап өндірісте
рі жаңадан құрылды.

Қазақстанның елсіз шөл даласы гүлденді. Мырза шөлде үлкен мақта совхозы. Қарақұмда қарақөл қойын өсіретін үлкен совхоздар құрылды. Шөл далада қымбатты мал кеңдердің табылуы нәтижесінде жаңа өнеркәсіп орталықтары (Қарағанды, Балқаш, Жезқазған және басқалары) орнатылды. Бұл орталықтарда еңбекшілер үшін тұрмыс және мәдениет жағдайлары туғызылуда.

Елімізді өнеркәсіптендіру ісінде жаңа темір жолдар салудың зор маңызы болды. Темір жолдардың жалпы ұзындығы 2,1 мың километрден 8,4 мың километрге жеткізілді, жүк тасымалы 20 есе артты. Ұзыны 1,5 мың километр Түркістан-Сібір темір жолы Сібірді Орта Азиямен, Петропавл—Қарағанды—Балқаш темір жолы Қазақстанды Советтер Одағының басқа облыстарымен жалғастырып, еліміздің ген байлығына жол ашты.

Қысқа мерзім ішінде салынған Ақмо-
ла—Қарталы жолы—таяудағы жылдар
ішінде салынып бітетін Магнитогорскі—
Сталино жолының бір бөлегі болады. Ха-
лықтың қатысуымен көп автомобиль жол-
дары салынды, оның ішінде Сталин аты-
дағы, ұзындығы 800 километр Шығыс
айналма жолының Қазақстан халық ша-
руашылығы үшін зор маңызы бар.

Елімізді өнеркәсіптendirу нәтижесінде жаңа социалистік қалалар мен үлкен жүйімен қамтылған поселкалары салынды. Революция

қан бұрын Қазақстанда небәрі 22 қала болатын. 25 жылдың ішінде жаңадан 9 үлкен қала, 100ден аса жұмысшы поселкалары салынды. Бұрынғы қалалардың бейнесі өзгерілді, оның ішінде 8 үлкен қала толығынан дерлік қайтадан салынды. Революциядан бұрын Қазақстанда қала халқы өте аз болса, қазір барлық халықтың 30 процентіне жетеді. Қазақстанның қалалары республикамыздың өнеркәсіп және мәдениет орталықтарына айналды.

Соғыс жылдарында Қазақстан айбы-
лы Қызыл Армиямыздың сарқылмас қоры
болды. Оның ұшан теңіз байлығының ба-
рі жауды жеңу жолына пайдаланылды.
Қазақстанның бүкіл шаруашылығы май-
данның хажетін өтеуге бейімделіп қайта
құрылды. Қазақ халқы Отан соғысы май-
данында етаншылдық міндетін аброймен
атқарған жауынгер ұлдары мен қызд-
рын мақтан еткені сыяқты, өздерінің
жаңқырлық еңбегімен жауды талқандау-
ға ат салысқан еңбек майданындағы ұл-
дары мен қыздары да мақтан етеді.

Қазақ республикасының 25 жылы ішінде қазақ халқы зор табыстарға жетті. Алайда, бүкіл совет халқы сияқты қазақ халқы да табысқа мастанбайды, алдымызда әлі де көп жұмыс бар екенін жақсы біледі. Қазақ халқы сталиндік жолмен алға баса отырып, Советтер Одағының барлық халықтарымен бірге, данышпан Сталиннің басшылығымен коммунистік қоғам орнату жолында бұдан былай да зор табысқа жетеді.

Улы орыс халқының көмегімен, Ленин — Сталин партиясының басшылығымен қазақ халқы сүйікті Отанымыздың онан сайын гүлденуі және қуатының артуы үшін келешекте де жанжыарлықпен еңбек етуге даяр.

Б. ФРУМКИН,

Экономика ғылымдарының докторы.
(«Социалистік Қазақстан» газетінен).

 Жауапты редактор
Ө. ОСПАНОВ.

Редакцияның адресі: ҚСР Петропавл қаласы, Петренев көшесі 88. Полиграфия және издательство басқармасының баспаханасы

VIII 02396.